

הגבוהים והחדשים של רמת-אביב. רק שייר-מונס עומדת בחשיכה. מרדכי הוא בן 24 ותושב שייר-מונס לשעבר. היום הוא גר בצריף על שפת הים, ועוסק בדייג. בעבר — דמות מפורסמת בין בריוניה של השכונה. מנהיג הכנוסיה. היום הוא רחוק מאלימות ומר פשע.

מרדכי אוהב את הים, ונהנה מהדייג. כצ' ריף הדל הניצב על חוף-הים הוא מעלה זכרונות מעברו הסוער. מסתבר, שבעיית האלימות בקרב הנוער אינה כה חדשה: "נוער צעיר ללא מועדונים וללא ביי לויים, משתעמם. היינו יורדים לרמת-אביב. לפני 12 שנה באו עולים חדשים, אשכנזים, ספרדים. היו עובדים ביחד. את הנוער בשכונות לא היו מכניסים, היינו מקנאים. כשהיינו רואים אותם רוקדים בן לוקח בת, היינו מקבלים קריוות, תופים שדיים לבנות ומכניסים מכות לבנים. הם היו צועקים ובורחים."

הפתרון —

רשיון דייג

כ ל יום שישי — מכות. היה גם קן ומרביצים. התחילו גניבות. גם וספות גנב. היה משעמם. לא ביקשנו כלום מן העירייה. גם כשיקשנו, לא נתנו. "בסוף הגיע אדם אחד לטפל בנוער עבריין. קראו לו עופר ישראלי. הגיע והתחיל לעשות סדר. אם היינו אומרים במשפט שנעבוד, היו משחררים אותנו, במקום בית-סוהר. הוא היה משהו כמו קצין-מבחן. היה מסדר את הפשע. סידר בעבודה. סידר בתיאטרון. תורר עובדי במה, סידר חבר'ה בכל מיני עבודות. אותי זרק לים. הכניס אותי לקורס. הייתי מקבל 15 ל"י ליום ולומד. כשגמרת, סידר לי עבודה בדייג."

"אבל עד אז איזה מכות היינו מרביצים. איך הגעתי למטרה בפעם הראשונה? בבו את חכון החקנים. שמו עמודי ברזל. גנבנו אותם, ומכרנו בשביל לקנות כדורגל. תפסו מישור והוא הלשין עלינו. פתחו תיק. קיבלתי 25 ל"י קנס ושלושה חודשים על תנאי לשנתיים. מזה התחיל הכל. היו גניבות, פריצות. "מתחילים להיכנס לפשע בגיל 9—10. אבל ברצינות. בגיל 15. היינו גונבים נחור-שת ומוכרים."

"ברגע שקיבלתי רישיון דייג, יותר אין לי בעיות. לא רק אני. כל שייר-מונס. כל אלה שסידרו אותם, לא חזרו לפשע. אם יתנו לכל בן-אדם תעסוקה שהוא מחר פשע, זה יגמור את הפשע. זה עופר עזר הרבה לצעירים בשכונה. הוא היה פסיכר-לוג. ממש סידר את כולם. כל היום היה איתנו. ממש עד עשר בלילה. בהתחלה פחדנו ממנו. חשבנו בלש. בסוף התברר שזה בן-אדם שעוזר."

כמה זה שליש

ועוד שליש?

א יך הגיבו המבוגרים של השכונה? היינו זורקים עליהם אבנים. היו רודי פים אחרינו. היה אחד, קראו לו אבו-זייתון. והיה יצחק השיכור. היה לנו אוסף אנשים מיוחדים בשכונה. היינו זורקים עליהם אבנים. היינו כנופיה. 10 חורקים בכנופיה. לכולם היה שם של פושעים, לא ברורים. הם היו יודעים: זה משייר-מונס, ברוחם ממנו. הבנות בשכונה שלנו לא נכנסו לפשע. רק בגיל 12."

צבא? "באתי ללשכת-גיוס. ישר הביאו אותי לפסיכיאטר. שאל אותי כמה זה שליש ועוד שליש. אמרתי לו: ששים זה שמונה וחצי. שאל אם יש לי תיקים במטרה. עשו לי שתי בדיקות, ויותר שום דבר. אחריכ שאלתי את החבר'ה כמה זה שליש ועוד שליש. אמרו לי: שני שליש. לא יודע אם היה טוב שהיו לוקחים אותי לצבא. אבל גם כזה עופר עזר. בגללו לא ישרכז בבית-סוהר. רק בגללו."

"התחלתי לשתות בגיל צעיר. 12 בערך. רציני לראות איד זה. "אחד עשה ברר-מזון ויום-הולדת. ביי קש מוצעירים שיעזרו לו. עזרו לו. היינו שמים בקבוק על השולחן. בקבוק גזר-בים. היינו עושים התערבויות, מי יכול לשתות יותר. היינו מסטולים. הראש הכי טוב. היקאנו. הבן-אדם הרגיש שגנבנו את הקבוקים. אבל לא היה יכול לעשות לנו כליים. זה היה אחד מהשכונות. "אם הורגלתי לשתות? לא הייתי אוהב לשתות. הייתי עובד אצל עזרי מבית"

הצד האחד: 3 מחברי חבורת שייר-מונס בחדרו של איקו

של תלמיד-תיכון. הארבעה נכנסים פנימה. "תעזבו אותם." מנסה שמואל לשכנע, אבל הם אינם שומעים. בצעדים רחבים ניגש חיים אל נער צנום וממושקף העוסק בתקליטה.

"אני רוצה לדבר איתך." הוא אומר לו. ומבטו מזרח אימה.

"מה אתה רוצה?" שואל הנער, וקומתו הצנומה כמו מתגמדת.

"אני רוצה לדבר איתך בחוץ." הנוער מסרב: "כל מה שאתה רוצה להגיד, תגיד פה."

"לא. בוא החוצה."

הנער פוחד. בחוץ, לבדו עם חיים השריי, רי, יהיה חסר ישע.

"לא." הוא עומד בעקשנותו.

"אתה עוד מתחפץ? סטירה קטנה תיתן לך קצת חינוך טוב."

חבריו של חיים גוררים אותו לפינה, מנסים לשכנע אותו שיפסיק. החבורה הירוקת לקצב הסלאו אינה מגיבה. הווגת הצמודים נצמדים עוד יותר. מנסים להתרעל מארבעת האיכויות החדשות שחדרו לאווירה.

חיים מתנפל, מניף אגרופים. אבל שלמה וראובן מצליחים לעצור בעדו. נערה מת-ערבת. מנסה לשכנע בדברים של הגיון. חיים מספיק עוד לסטור על פני הנער. החבורה עוברת לדיסקוטק אחר. גם שם נותנים להם כבוד.

זרע

הפורענות

י שנותנים להם כבוד, או שהם נותנים מכות. הם פקעות של פעיי-לות מתפרצת. הסיבות תפחו בהם משך שנים. סיבות של סביבה וסיבות של תולדה.

תמיד היה עניינם קשה. עתה הוא הופך לבלתי מובן. פעם הם היכו משום שהיו ילדים. היום הם מכים בשביל הכבוד. בשביל להוכיח כי גם להם יש כבוד. אם לא כזה הבא מתואר אוניברסיטאי, הרי לפחות כזה הבא מאגרוף קפוצ.

הם אלימים ללא סיבה נראית לעין. בי-אותו סוג אלימות שמפתח השור בראותו את המולטה. הראה להם יורם והם כותשים אותו.

זהו זרע הפורענות. האלימות המתפרצת. האלימות חסרת השחר, שאין לה יסודות ברורים, ולכן ישקשה גם מאד לאתרה ולשרשה.

עריבים אלה הם ממלאים את הדיסקוטקים, או מתגוררים בפתחיהם בחבורות גדולות. סמוך לדיסקוטק המפואר קינגס-קלאב, בקומה השנייה של בנין דל למראה, נמצא מועדון אטרקציה. המדרגות המובילות אליו הן ישנות ומעופשות. בפתח עומד בחור צעיר הגובה דמי-כניסה. כשהוא רואה את שמואל, ראובן, שלמה וחיים, שהגיעו לכאן מאיזור התחנה-המרכזית במכונית שברולט מיושנת, הוא נרתע לאחור. התר בורה אינה טורחת אפילו להעיף בו מבט. הם אינם משלמים דמי-כניסה. לא בדיסקוטק זה ולא בדיסקוטק אחר. "בעלי הדיסקוטקים יודעים" אומר שמואל, "שיש אנשים שצריך לתת להם כבוד. לנו נותנים כבוד."

"כל הם יודעים, שאם יפתחו את הפה, נהפוך להם את כל הדיסקוטק."

הקפה. לא היה עושה לי חשבון. הייתי שותה כמה שרציתי."

ההורים התלוננו

על אונס

א י רואה את התקופה של הילדות בתור הכי יפה. היינו ישנים במעי-רות. זרקו אותי מבי"ס ביתה א'. שלחו אותי לנצח ישראל, משם לבי"ס מקצועי. בבית-הספר לא למדנו. במקום ללכת לשם היינו מסתובבים.

"פעם ראשונה הייתי עם בחורה בגיל 12. היא היתה בת 17. למדה איתי בנצח ישראל. היתה אחת האחרות ברמת-אביב. היא היתה אוהבת שרביץ לה. היינו אז בני 15, והיינו מתחבאים ליד הבית. היא

כתבת "העולם הזה" הצטרפה

לחבורות השכונות הפושטות

על מרכזי הנוער בצפון חל-אביב

עכשיו הם יושבים בשקט בפניה ולוטר שים עניינים אל הנערות הצעירות המנעי-נעות עכוויהן כמרץ. אוכלוסייתה של אטרקציה מורכבת ברובה מבני טפשי-עשרה, שהגיעו לכאן בעיקר מנווה-שרת. הקירות חופפים בחלקם הגדול. כמקומות ישיבה משמשים שרפרפים קטנים.

ראובן, שלמה וחיים קמים לרקוד. שמואל נשאר יושב. שער שחור ומתולתל, עניינים שחורות, עור פנים כהה, הוא נהנה לדבר על עצמו.

"רק אם לא מתנהגים אלי בכבוד, אני מרביץ." הוא מספר. "אף פעם אנחנו לא מפריעים למסיבות. אם אנחנו עושים מסי-בה, אנחנו רוצים שיפריעו לנו? אני עור-בד על משאת. רק עכשיו הוספתי לה רדיו, אבל בלי רשיון." הוא צוחק.

סטירה

תעזור לחינוך?

א חרי בשעה נמאס להם, והם מחליי-טים לעבור לדיסקוטק אחר. בדרכם למטה הם מתעכבים ליד מועדון של עיריית חל-אביב הנמצא בקומה הרא-שונה. כאן מתאספת מדי יום שישי חברה

ערבי שבת

מטרונקנים פרוורי תל-אביב ושכונותיה מבני תשחורת. בי-

